

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dobánytésztekben.

A franciák forradalma.

Mi a forradalom? Lázongás a meglevő törvények, a tényleges állapot ellen. Ezek alapján Franciaországban kiütött a forradalom. Nem fegyverrel, nem karddal puskával, nem ágyúval rontanak egymásnak — de az alul álló ép úgy tönkre akarja tenni a törvényileg föléje rendelt hatalmasságot, mint 1793-ban, mikor a francia királyt lefejezték.

Valószínű, hogy nem általános, de annál riasztóbb az a körülmény, hogy az intelligens osztály vette kezébe a vörös zászlót és igyekszik letörni mindazt, a mi törekvéseinek útjában áll. A nagy francia forradalomban a csócselék lett az ur, az intelligenciából legfeljebb egy-két megkötyagosodott elme hajszolta bele magát a vezérségbe, hogy a hatalom pünkösdi királyságának részese legyen, — az intelligencia többi része csak borzadózott a vérontástól — most az állami gépezet egyik legfontosabb szerve: a képzett, a művelt postások állanak a gép elé, hogy felrobbanthassák az egész vonatot.

Szegény Franciaország! a „grande nation“! a „magister elegantiarum“! „az egyház első leánya“! odajutott, hogy már az intelligens osztály is a csócselék allűrjeivel dicsekszik.

Hogyan is kezdte?

Mint minden forradalom: leverte lábáról a tekintélyt: Nekem úr nem kell, a ki fölöttem rendelkezék. Embereken kezdte-e? Istenem kezdte-e? vagy mindakettőn? — nem keressük, de hogy mindakettő ellen támadt, az bizonyos, hogy a jelenlegi Franciaországban az istenség detronizált felség. Ha lehetett volna, rég kivégezték, rég megfeszítették volna, de mivel kezük ügyébe nem akadt, egyszerűen megcsúfolják, megostorozzák, és tövissel koronázzák, aztán arcul verik és megköpdösik. A hiveit pedig üldözőbe veszik. Elvük a szabadság: gondolkozni, cselekedni kinek-kinek úgy szabad, a hogyan neki tetszik — de az Isten hiveinek csitt! Azoknak el kell némulniok, azokra már nem áll a szabadság elve. Káromkodni szabad, de imádkozni nem. Korcsmát, a lebujszát járhatod, de ha az Isten házába merészelsz menni a francia államhatatom üldözőbe veszt, elveszi a kenyeredet, ha tiszt vagy letépi a csillagodat, internál az ország másik sarkába — szóval üldöz. Az apácák betegeket ápolnak, a szenvedő emberiség áldásai voltak — pusztulniok kellett mert Isten nevében cselekedtek. A kongregációs iskolák tanítottak — mivel Isten nevében tették, kiűzték őket. A templomban imádkoztak az emberek — az állam talált rá módot, hogy bezárassa. Szóval megújult az 1900 esztendő kiáltás: a

bestiák elé a keresztényekkel! vagy a mit Voltaire másfél századdal ezelőtt Krisztusról mondott és hirdetett: — le a gyalázatossal!

Ime! nézzük az eredményt!

A grand Nation-nak fele a 40 millióból: körülbelül 20 millió ember ma keresztetlen, nem ismer se Krisztust, se Isteneszmét. A kik Franciaországban járnak, bámulva látják, hogy az életerős francia ember elsatnyult, embrenyi nagyságú embert nem lehet köztük találni — a párisi benszülöttek között bizonyosan nem; a gyermekek 15—16 éves korukban házas életet élnek, 26 éves korukban ráncos arcú öreg emberek. A katonák száma minden évben kevesebb lesz. Én láttam legalább 10 ország katonaságát, de sehol oly nyomorúságos, nyöszöge alakokat — mint Nizzában, Franciaországban. A nép évről évre tízezrekkel fogy. Nem hiába kiáltotta nekik oda Vilmos német császár: **Franciaország mostani fejlődése minden éven fölér nekünk egy Szedánnal!**

Ime Franciaország! a mely kildöbta a teszületet s hogy gyűlöletének kifejezést adjon, a lábával is rája taposott,

S most csodálkoznak az emberek, hogy az Isten után a gyarló emberekre is rájuk kerül a sor, az Isten tekintélyének megemészése, megőrlése után kitűnik, hogy azok, a kik ezt a hitvány munkát

Elskjüvőre.

(Eger, 1909. május 8.)

Mejött hát már az óhajtott nap,
Egybe forrott a szívetek;
Ami boldogságot csak adhat
Az élet, az mind tiétek.
Nagyságosszony lett belőled
Vidám, mosolygó arcu lány...
Sietek szívből gratulálni,
Boldog légy, boldog igazán.

Te révbe értél, mi csak bolyongunk
És ununk kétes, ingatag;
Az emberrel a sors csapási
Csak tuncselkednek, játszanak.
Te kacagod a sors szeszélyét
Szerető férjed oldalán.
Sietek szívből gratulálni,
Boldog légy, boldog igazán.

Ez csak az élet, midőn kincsét
Nem rejtjük óva, fukarok;
A szív szeret, mire van leremtve,
Nem marad árván s parlagon.

A szeretetnek napstílése
Ragyog két élet hajnalán...
Sietek szívből gratulálni,
Boldog légy, boldog igazán.

Ha bánatod lesz, hát megoszod,
Ketten viselni könnyű lesz.
Az öröm meg, ha megosztjátok,
Még nagyobb örömet szerez.
Es végig kísér bemeteleket
A haladó évek során...
Sietek szívből gratulálni,
Boldog légy, boldog igazán.

Véget ért immár minden kétség,
Valóra váltott a remény.
Szívetek boldogságát, üdvét
Soudár örömmel nézem én.
Oh ha mint te, én is reményem
Végre valóra váltanám!...
De most sietek gratulálni,
Csak te légy most boldog igazán.

Székesfehérvár, 1909. május 10.

B—n—c.

Az anya imádsága.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

(Folytatás és vége.)

Marietta kisasszony kigyulladt arccal, reszkető kézzel nyomta meg a villamos csengőt.
— Ha egy ur keres, vezesse ide a kis szalonba: szót izgatottságtól fuladt hangon...
Mikor egyedül maradt szinte visszaringólt a szoba közepén álló chaise-longuera. Szétbontotta a gyűrött papírt, melyet kezében szorongatott.

Olvasta, Isten tudja hányszor:

„Négy évig tartó, hiábavaló keresés után tegnap föltaláltam önt. Szokásom ellenére, vidékről érkezett rokonaim kedvéért látogattam el abba a kis negyedrangú színházba, a hol önt, multjával szemben olyan vérázító állásban találtam. Egy habitué ült mellettem s ez adott részletes fölvilágosítást a szomorú tényről illetőleg.

Beszélnem kell önnel. Holnap délután meglátogatom.

Régi barátja *Zentay Sándor.*

Sövegjártó János

vászon kereskedése

menyasszonyi kelengyék

olcsó, szabott árak mellett.

Székesfehérvár, Barátok épülete.

Mai lapunk 6 oldal.

00000267

az emberek szívében végezték s magukat az emberiség koronájának hitték — csak mászkáló férgeknek bizonyultak.

Csodálja-e valaki aztán, hogy a Franciaországból át-át csapódó romboló szellem ellen mi minden használható fegyverrel küzdünk s hogy mikor ezt tesszük, mikor hazánkat és embertársainkat ennek a szellemnek átáradásától mindenképen óvjuk, a legszentebb, hazafias és polgári kötelesség teljesítésének tudatában tesszük ezt.

Bilkei Ferenc.

Székesfehérvári Poigárok!

Most egy éve bontottuk ki a katolikus Népszövetség lobogóját. Célnak az volt, hogy a szétforgácsolt erőket tömörítsük és hazánk gazdasági, társadalmi, politikai fejlesztésének munkájából az erők arányában minket megillető, minket kötelező részt kivegyűk. Székesfehérvár polgársága megértette és méltányolta törekvéseinket: egy év alatt ezerháromszázan álltak a kibontott zászló alá. Egy év munkájáról, helyzetünkről, szándékainkról be akarunk most a nagy nyilvánosság előtt számolni, azért

folyó hó 22-án, délelőtt 11 órakor, a belvárosi katolikus kör kerthelyiségében

az egész megyére kiterjedő

Népszövetségi nagygyűlést

rendezünk.

A gyűlés tárgyszorozata:

I. Elnöki megnyitó. II. Dr. Giesswein Sándor országgyűlési képviselő előadása: A népszövetség és a társadalmi osztályok. III. Göröcsöni Dénes fővárosi tanár előadása: A sajtó. IV. Dr. Vass József igazgató előadása: A népszövetség céljai. V. Záróbeszéd.

Testvérek! Polgárok! Mindnyájatokat odavárunk, kik szent és nemese célokért lelkesedni tudtok.

A Székesfehérvári Népszövetség Igazgatósága.

UJDONSÁGOK.

Bérmálás. *Prohászka Ottokár dr.* megyéspüspök szerdán folytatta apostoli munkáját egyházmegyéjében. A hol reggeli órákban Sárkeresztúrra ment, a hol Szauder László plebános házánál szállt meg. Innen a hívek processzióval kísérték őt át a díszesen felékesített templomba, a hol szentbeszéd és szentmise után Ö Múltósága kiosztotta a bérmálás szentségét. Ezután kocsiúra ült és Abára hajtott, a melynek határában a község előljárói, előkelőségei hosszú kocsisorral, bandériummal és diadalkapuval várták. Huszár János községi jegyző szép beszéddel üdvözölte a megyéspüspököt. A plebánián a hívek kíséretében a templomba vonult a főpásztor a hol megható beszédet mondott és bérmált. Utána a plebánián tiszteltet a községi előljáróság, az ev. reformátusok, az izraeliták küldöttsége, valamint a kath. iskolások. Ezután Dettrich Zsigmond földbirtokos fényes lakomát adott a főpásztor tiszteletére, a mely után Ö Múltósága megszemlélte az iskolát és a templomot, utána pedig visszahajtott Sárkeresztúrra, a hol a község előljáróságát, valamint az ev. ref. hitközség küldöttségét fogadta, este pedig részt vett a templomban tartott májusi litánián.

Csütörtökön reggel 8 órakor Kálozon fogadta ünnepélyesen a község népe megyéspüspökünket, a ki híveinek kíséretében a templomba vonult és szent beszéd és szentmise után több százra menő hívőt megbérmált. Radnich Imre szentszéki ülnök plebános fényes ebédet adott a püspök tiszteletére, a ki ezután megtekintette az iskolát és híveinek szeretetétől kísérve Sárkeresztúron keresztül visszatért székvárosába.

Szemle. Bessenyei László csendőrezdes ma szemlét tartott a helyben állomásozó csendőrség felett. A tapasztalt rendért és pontosságért elismerését nyilvánította.

Kinevezés. Meszleny Pál velencei földbirtokos, szolgálaton kívül levő huszárfőhadnagyot

a m. sz. korona országai Vöröskereszt egyletének megbízottjává nevezték ki.

Jubileum. Antal Gábor a dunántúli ref. egyházak püspöke, mint egyházi felügyelő jun. 7-én tölti be hivatásának 25-ik évét. Ez alkalmából az egyházkerület fényes ünnepségeket rendez tiszteletére. A Komáromban tartandó ünnepségekre vármegyénk és városunk is kapott meghívót.

Jubileum. Nem hivatalos formában, csupán a szívek szeretetétől vezetve ül ünnepet ma egy szűkebb körű társaság, a mely városunk egyik köztisztelőnek örvendő férfinak fejezi ki jókívánatait. *Károly Miklós* kir. főmérnök 20 évvel ezelőtt lépett az állam szolgálatába, a hol azóta csak tiszteletet és feljebbvalói őszinte becsülését vivta ki magának. Mint pontos, kiválóan lelkiismeretes, soha semmiféle befolyás által nemcsak az igazságtól vezetett tisztviselő mindenki előtt ismeretes, a ki épen ezen érdemeiért tavaly nevezett ki a miniszter főmérnöké. A melletti igazi jóbarát, a kinek gyengéd jó szíve minden sok jóbarátját meghódította s ez szerezte meg mindenkori neki azt az őszinte igaz ragaszkodást, a melynek mindenünnen részére. A mai jó barát üdvözléséhez mi is hozzá fűzzük a magunkét: Ad multos annos!

A polgári lövészterben a jövő vasárnapon, ugyiszintén minden vasárnapon céllövészet, tekeverseny és sétahangverseny lesz; a jövő csütörtökön hasonlóképen.

Tiszteletdíjak. A pünkösdi tornaverseny tiszteletdíjai a jövő hét folyamán Schmelczér Jákó Nádor-utcai játékkereskedő kirakatában ki fognak állítani A művészi kivitelű tiszteletdíjak megnevezésére felhívjuk olvasóink figyelmét. E díjak a következő tárgyakból állanak: 1) Ezüst plakett — a megye ajándékából; 2) ugyancsak ezüst plakett — a város tiszteletdíjaképen; 3) A Sz. T. C. tiszteletdíja: ezüst serleg — füllelkel; 4) hőlgyek díja — ezüst koszorú. Ezen kívül a honvédelmi miniszter is fog küldeni tiszteletdíjat. — Itt jegyezzük meg, hogy a versenyre való be nevezések határideje hétfőn jár le.

Gyöngye kopogás rezzentette föl merengésből Mariettát.

Fölszökött helyéből.

A férfi pár lépésnyire az ajtótól megállt. Szólni akart, de nem volt hozzá hangja.

Nagy küzdelmébe került a leánynak is, a mig ezeket mondta:

— Rosszul tette, hogy idejött.

— Én pedig azt hiszem: jól cselekedtem. A szívem, a lelkiismeretem parancsát követtem s ez nem adhat rossz irányt. Mindent tudok, Ön állítólag művészi pályára lépett; de fájdalom, a tény az, hogy csak ott foglal helyet, a hol . . . a hol nem a múzsa a pótfogója. Na hát ez nem illtő a multjához. Szakítania kell a szégyenletes jelennel. Mariška, én érzek magamban annyi erőt, hogy megmentsen önt. Van barátság, minden áldozatra kész s az enyém ilyen volt, mielőtt szerelemmé nőtt; ilyen volt atól a perctől, mikor tehetetlenül láttam állni a tátongó mélység szélén, melybe egyetlen támaszát, édesatyját tették le. Ugyanekkor egy másik örvény is megnyitott ön előtt, a mely végre elnyelte.

A leány esdőkölög emelte kezét a férfi felé, a ki megragadta azokat:

— Mondja, képes lenne-e szakítani a szégyenletes jelennel, ha fértéve az előítéleteket, így szódnék: „Te nem voltál romlott, csak tudatlan. Foggadd hát el tőlem az önkéntes áldozatot, mely kiemel az örvényből, a hova a ferde nevelés és a sors keze taszított.”

Csodálatosan hatottak e szavak a leányra, a kiben a váratlan találkozás föltámasztotta a mult emlékeit: a tiszta vonzalmat, a mit Zentay Sándor iránt érzett. Talán szerelem volt? Talán hála? . . .

Ebben a pillanatban mindkettő fölébredt lelkében. Mert hisz voltak percek és alkalmak,

mikor érezte, hogy mostani jóléte közepett szegényebb ő, mint ott, a nélkülülözéssel küzdve.

— Feleljen, szólj újra Zentay.

— De hát elfogadhatok-e ilyen áldozatot? Oh, mennyire nemesielkü ön, Sándor!

Zentay azt kívánta tőle, hogy még aznap hagyja el a házat. Új életet kezdenek valamely messze fekvő vidéki városban.

A fiatal orvos aztán anyjához sietett, a hol szőrszerint beszámolt a történetekkel.

— De vajjon mi a szándékod voltaképpen? kérdezte komoly aggodalommal a tisztos matróna.

— Csak egy: megmenteni azt a szerencsétlen leányt.

— És tán még nőül is veszed?

Kitért az egyenes felelet elől.

— Hát nem kötelesség-e jó utra terelni egy eltévedt lelket?

— Az a leány nem a szívének esett áldozatul, de a hűségának; a fény, a pompa utáni vágyak s ez sokat változtat a dolgon. Nem eltévelyedett, de elveszett.

Fölvilágulásban szinte sértő szemrehányásokkal illette anyját, a kit ridegnek nevezett.

És mély keserűséget hagyott az anyai szívből, mikor ezzel a fagyos elhatározással bucsuzott:

— Jól van; ha nem adod beleegyezésedet, úgy akaratom ellen viszem végre szándékomat.

Zentayn egy pillanatra mélységes fölháborodással nézett fia után; majd fölülkerekedett az anyja.

Összekulcsolta kezzeit is bizó hangon föhászakodott.

— Isten, hallgasd meg az anyja imádságát! Mentd meg fiamat e veszedelemtől.

Mikor Marietta egyedül maradt, még soká

nem tudott menekülni e váratlan esemény hatása alól.

Izgatottan járt föl s alá a szobában.

Új élet! tisztességes élet, a hol nem kiséri lenézés a pompán, de észrevétlenül halad százczek közt.

Új élet! tisztességes élet!

Szinte lázasan dobálta le magáról a drága rongyokat, az ékszereket. Oh, mert nagy ára van ezeknek: megvetés, sujtó itélet a társadalom részéről.

Új élet! tisztességes élet!

Szinte fáradtan rogyott le a puha szőlyvébe, a mely a konzol-tükrrel szemközt állt.

Véletlenül esett bele pillantása. Összerázkódott. Azt hitte egy teljesen ismeretlen alakot lát abban azegyszerűen fészült, legsilányabb ruhájába öltözött teremtsében, a kit a fényes lemez vetett vissza.

A selyem, a csipke, az ékszer. Milyen hatalmas kiegészítője ez a szépségnek.

Idégesen szökött föl helyéből.

Többször végigment a fényesen butorozott szobasoron. Tán végbucst vett a pompától, a kényelemtől.

Kilépett az erkélyre. Végignézett az Andrássy-ut mozgalmas képén. A fogatok egész láncolata húzódtot szemei előtt.

Ő is így szokott délutánonként a ligetbe robrogni, ahol minden járó-kelő megbámulja káprázatos toalettjét.

Most már vége ennek!

Visszasietett a szobába. Hogy rohant az idő! Már csak egy óra választja el attól a perctől, mikor újra itt lesz szabadtója, aki megmenti e ferde helyzetből és visszavarázsolja a régi, a tisztességes életet. A régi élet? . . .

Ott állt díszes álványon Koko s mert asz-

— **Baleset.** Sajnálatos baleset: öl értesülünk, a mely csütörtökön este történt és bizonyára sokak lelkében őszinte részvételt kelt. Krizsány János kanonok és Lakatos Frigyes dr. csütörtökön a kellemes szép időt felhasználva kimentek a szállóba. Visszafelé jövet a kocsis vigyázatlansága folytán a nem épen elsőrendű szállóhegyi dülő uton az egyik kerék a partra ment, a kocsi pedig dülöre jutott, igazában fel is dőlt. Lakatos Frigyes dr.-nak nem lett baja, de Krizsány János kanonok oly szerencsétlenül esett ki a kocsiából, hogy az egyik lá is rája esett. Az öszfürdő kanonok nem szenvedett súlyosabb természetű sérülést, de maga az eset bizonyára sokak szívében kelt őszinte részvétet.

— **A tornaverseny.** A pünkösdi tornaverseny előkészületei erősen folynak. A verseny intézősége azon igyekezett, hogy a nézőközönségnek minél több szórakozást biztosítson. A verseny pályán mind a három nap délutánján katonazene játszik s a közönség kényelmére buffét lesz felállítva. A már megvált tribün melé meg 400 ülőhely készül. A versenyre szóló beletpi jegyek ára a következő: A verseny mindhárom napjára érvényes jegy a tribün 4 alsó sorára 5 K, a 4 felső sora 4 K. Napijegyek: 29 én azaz szombaton délután a tribün 4 alsó sora 1 K, a 4 felső sora 60 fillér. 30-án pünkösdi vasárnapján a tribün 4 alsó sora 2 K, a 4 felső sor egy 1 K. 31-én pünkösdi hetén, a tribün 4 alsó sora 3 K, a 4 felső sora 2 K. Az oldalülőhelyek ára: 29-én 60 fillér, 30, 31 én 5 K. Állólhelyek naponta: 50 fillér. Folyó hó 30-án, azaz pünkösdi vasárnapján este a városi színházban fog előadni a birkozó bajnokság, a melyen előreláthatólag részt vesz a tavalyi olimpiád győztese is: Weisz Richárd világbajnok. A birkozásra szóló beletpi jegyek ára a földszinten 1 K, a többi helyeken a rendes színházi árak fele. A jegyek már most előjegyezhetők Schmelzer Jákó Nádat-utcai disznú kereskedésében. A végleges programot a M. O. T. E. Sz. bizottsága folyó hó 16-án állapítja meg. A földszinten 1 K, a többi helyeken a rendes színházi árak fele. A jegyek már most előjegyezhetők Schmelzer Jákó Nádat-utcai disznú kereskedésében. A végleges programot a M. O. T. E. Sz. bizottsága folyó hó 16-án állapítja meg. A földszinten 1 K, a többi helyeken a rendes színházi árak fele. A jegyek már most előjegyezhetők Schmelzer Jákó Nádat-utcai disznú kereskedésében. A végleges programot a M. O. T. E. Sz. bizottsága folyó hó 16-án állapítja meg.

szonya most nem vakarta meg bóbítját, dühösen rikácsolta:

— De csuf vagy! de csuf vagy!

Ez a jövő reménye.

Ujra látta a tükörben, hogy mekkora változást idéz elő egyszerű hajviselete, igénytelen öltözte...

Akkor tán még ilyenre sem telik...

Akkor... akkor... mi is lesz akkor...

Lemondás a jólétről... vagy tán még nélkülözés is?...

* *

A külső csengetyű éles hangjára megjelent Marietta szobaleánya.

— Bocsánat, őnagysága ma senkit sem fogad.

— Csak jelentse kérem, Zentay Sándort.

— Ah, ugy, Uraságod számára egy levél van nálam.

A fiatal orvos izgatottan bontotta föl a borítékot:

„Itéljen el. Vessen meg, de nem érzek erőt ahhoz, amit kíván tőlem.

Isten önne! örökre:

Marietta.”

Zentay egy ideig dermedten állt, aztán mély megszeppenéssel mormogta:

— Igazad volt, te látnoki erővel megáldott édesanya: ez a leány elvesztett!

* *

Az óra esti hatot ütött abban a kis szobában, ahol újra főlhangzott az anya fohásza:

— Isten, hallgasd meg az anya fohását: mentsd meg fiamat e veszedelemtől!

— **A kanyaró áldozata.** A következő szomorú jelentést kapjuk: Naszályi József ipari ügyelő és neje, valamint gyermekeik: Laci, Mikl, Gabi, megtört szívvel jelenik, hogy fiuk, illetve testvérük Viktorka négy hónapos korában má déiben kanyaróban meghalt. Az eset annál gyászosabb, mert Naszályi iparfelügyelő neje és három életben levő gyermeke mind kanyaróban fekszenek.

— **Kanyaró.** Városunkban hónapok óta dühöng a kanyaró. Eddig 484 „bejelentett” betegség fordult elő, jelenleg — a felgyógyult 325-ön kívül — 159 „bejelentett” gyermek fekszik kanyaróban. A betegségnek nem egy élet is áldozatul esett.

— **Népszövetségi jogvédő iroda Mórán.** A Kath. Népszövetség kormányzó tanácsa a Mór és környékén lakó tagjai részére dr. Schleicher Imre móri ügyvédet kérte fel móri megbízottjának. Értesítjük ennek folytán a Kath. Népszövetség tagjait, hogy Dr. Schleicher Imre ügyvédől ügyesbajos dolgaiban ingyenes jogi tanácsot nyerhetnek, ki az érdemleges munkálatok és eljárások díját a Népszövetség kormányzó tanácsa által megállapított mérsékelt tarifa szerint számítja.

— **Áthelyezés.** Berényi István posta altszített központi szolgálatáért a Bpestre osztotta be a postai igazgatóság.

— **Munkásházák Bodajkon.** A munkásházák megépítésének ügyét, amint már e lapok hasábjain kikifejtettük, az alispáni felhívásra nem karolták fel a községek annyira, mint a népszociális helyzete kívánna. A legtöbb helyen egyáltalában nem fogantatották az alispán felhívását, kitűnik ez abból, hogy a legtöbb községben nemcsak a nép, hanem a községi előjáróság sincs tisztában a munkásházák mibenlétével. Így aztán megértjük azt a szomorú tény, hogy a vármegye 108 községe közül összesen csak 5 jelentkezett munkásházákok építésére. A hivatalos ügybizalom hiányának ellenében örömmel látjuk, hogy társadalmi uton karolják fel a népszociális jólétnek ez egyik alkalmas eszközt. Dunapenteletről tudjuk, hogy a község képviselőtestületétől leszavazott munkásházákok ügyét a népszövetség vette kezébe s igyekszik a nép közmegelegedésére megoldani.

Közelebről Bodajk községből értesülünk, hogy a kath. népszövetség ott is fáradozik a munkásházákok érdekében. Laszlik Lóránt a népszövetségi tagokat, akik közül 27-nek volna szüksége munkásházákok építésére, gyűlésre hívta össze, hogy a teendőket megbeszéljék. A tervet már meg is csinálták s beterveztették további intézkedésre az alispáni hivatalba. Amunkásházákok építése tehát teljesen a népszövetség érdeme Bodajkon. Általában nagyon okosan hangsúlyozni kívánjuk, hogy kötelelességként teszik a népszövetségi szervezetek, ha állást foglalnak a fölvetődő gazdasági és népjóléti föladatokról keresztülvitelében. A népszövetségi társadalmi élet kialakulások lehetőségeire szükség, hogy ne csak érzelmi gondolati kapcsok fűzzék össze a népszövetségi tagokat, hanem a körülményekhez mérten a gazdasági jólétnek eredményes munkálása is. Ezért üdvözöljük melegen azokat a szervezeteket, amelyek praktikus érzékkel ezen a téren is megtalálják a kötelelességteljesítés módját és alkalmait.

— **Mozi.** Fekete Géának a Vásártéren levő Mozija nagy látogatottságnak örvend, különösen szerdán, pénteken és szombaton, amikor katonazenével vannak az előadások. A Mozi kényelmes, a képek tiszták, a műsor pedig egyik pompásabb a másiknál.

— **Hulló meteor.** Érdekes égi tűncménynek voltak tanúi tegnap este 8 óra után, akik a szabadban tartózkodtak. Egy hatalmas meteor futott le az északi felől menybolról délnyugati irányban. A meteor először vakító fehér fényben izzott, azután mindjobban vöröses sárgába ment át színe. A nagy surlódás következtében fénys utjában darabokra esett s úgy hullott alá tűnemenyes paraszöszben.

— **Távlatozási gyakorlatok.** A Dunántul nagyobb városaiiban állomasozó IV-ik hadtest parancsnoksága értesítette a vármegyét, hogy folyó hó 15-étől kezdve a jövő hónap közepéig

Székesfehérvár, Győr, Veszprém, Keszthely, Szombathely közötti katonai táviratozási gyakorlatokat fog végezni. A gyakorlatokat a székesfehérvári katonai táviratozási iskola szakközegei fogják végezni.

— **Politikai gyűlés városunkban.** A függetlenségi kör ma ülést tart a melyben valószínűleg egy nagy politikai gyűlés tartását fogják elhatározni.

— **Artézi kut Rácalmáson.** Tudvalevő dolog, hogy artézi kutak lehető előnyös megépítése immár a vármegye törvénytestületének is felkeltette gondját és ambícióját. Azonban ez uton nehezen megy előre a dolog. Megértve annak nagy hasznát és egészségi előnyét inkább csak egyes magánosok állítottak eddig artézi kutat. A jó és egészséges vizszolgáltatásnak ez a módja már kivételre is került a modernül és hasznosan berendezett cisztercita urodalomban s igazán követeendő példával áll tehetősebbjeink előtt. Érdekes terv foglalkoztatja most a derék rácalmásiakat, akik bizony, — talán a könnyebb hajózárok miatt — elzárnyozták a Dunának a község alatt folyó ágát. A víz a lassu lefolyás következtében tisztátalan anyagokkal telik meg s épen nem alkalmas arra, hogy a községi lakosoknak jó ivóvizet szolgáltatasson. A község pedig, amelyben kevés a kut s ahol a vizszükséglet kielégítésének ez a könnyű módja ősi szokás, rá van utalva arra, hogy vizszükségletét ezen veszedelmes módon elégítse ki. A községi vezetőség tehát karöltve a nagybírtokosokkal mozgalmat indított artézi kut felállítására érdekében. Dr. Pajzs Gyula földbirtokos és Wetzel György a szabaddalmi bíróság elnöke rácalmási lakosok vezetésével küldöttség járt fön a földmívelésügyi miniszteriumban, hogy az artézi kut felállítását támogassa. A miniszter, amint tudjuk, sok jót és szépet ígért. Kívánatos volna, hogy a vármegye minden faktora, amely hivatásának körébe tudná utalni ezt a kérdést, vesse latba befolyását e föltétlenül méltányos kérelem teljesítésére.

— **Táncmulatság.** A székesfehérvári keresztény szociálisták szakszervezete f. hó 30-án a Kath. Legényegyesület helyiségében (Távirada-utca 6.) könyvtára javára szertantinnel és konfetti csatával ünnepelték a zárkörti mulatságot rendez. Belépődíj: személyjegy 1 kor. 20 fill., családijegy 1 kor. 80 fill. Felülfizetéseket elfogadnak.

— **Műkedvelői színelőadás.** A székesfehérvári Déli-vasuti műhely dalegyesület tagjai a székesfehérvári városi színházban 1909. évi május hó 16-án, vasárnap, leszállított helyiakkal hozzák színre a „Náni” című eredeti népszínművet. Közreműködnek: Csokonai Bözsi, Polgár Katica, Kovács Terus, Pánczél Lajos, Engelman Károly, Kili Károly, Varga Lajos, Herman József, Vekerle Gyula, Koronczay György.

— **A búvárestély.** A hozzánk érkezett 2 francia búvész 15-én és 16-án este 8 órakor előadást tart a Szent István-teremben.

— **Franciaország romlása.** Érdekes statisztikai adatokat bocsát világá az egyik francia író, a melyek mindenképen beleillenek azoknak a szomorú cseméyeknek láncolatába, a melyekről mai vezércikkünk szól s a melyek szerint Franciaország rohanva lefelé vesztébe:

A büntett üldözése ingadozóvá válik, a törvényt csak az ellenzék pártok választóival szemben alkalmazták, a hivatalos képviselő választói pedig büntetlenül garázdálkodhatnak. 1896-ban 43.448 ember volt fogva, 1905-ben már csak 24.393, de 1905-ben 87.073 büntett maradt büntetlenül, 1906-ban pedig 103.419. E kimutatás szerint tehát 1906-ban 19.055-tel kevesebb volt a rab és 16.346-tal több a meg nem torolt büntett. A pénzbüntetések összege 1905-ben 20.789.000 farank volt. 1906-ban 17.234.000, a melyből behajthatlan volt 4.900.000 frank.

— **Választások a munkásbiztosítónál.** A tegnap este történt választások alkalmával 17 pályázó közül a munkásbiztosító, pénztárhoz pénzbeszédnek Wagner József kömvessége (18) hivatalnoknak Cservéna Miklós (17) a díjtalan demokrata pártikárt választották meg. Pedig köztársasági végzett pályázók is voltak. A demokrata választók guszta nem kér magyarázatot.

— **Vérmérgezés** Szomoru végre jutott Mátyus József 10 éves falubattyáni fiú. A múlt hó 28-án az udvarukon levő kutból vizet merített s eközben egy faszilánkba lépett, mely bal lábát erősen megsértette. A fiú sebe a gondatlan és avatatlan kezelés következtében annyira elmérgeződött, hogy orvosi tanácsra hathatósabb gyógykezelés végett beszállították a helybeli Szent György-kórházba. Így gondos ápolás alá vették az orvosok, azonban ennek folyamán arról győződtek meg, hogy a fiú élete a beállott vérmérgezés következtében menthetetlen. Az adott jelentésre Simon tb. főkapitány ki is hallgatta a fiút.

— **A szabadbattyáni közvégháza.** Ebben a szépen fejlődő községben kicsinynek és a haladás méretei szerint elhalmozott bizonyult a közvégháza. A közvégi képviselőtestület tehát elhatározta, hogy új közvégháza építéséről gondoskodik. A terv kivételére legalkalmasabbnak látszott, hogy a nagykorcsmát vásárolják meg és alakítják át a közvégháza céljaira. A pályázatot már ki is írta a képviselőtestület.

— **A kanyaró járvány.** A városunkban, de meg a megyében is nagy mérvben terjedő kanyaró járványnak nagyrészt az az oka, hogy a betegségbe eső gyermeket nem jelentik be a főorvosi hivatalhoz. A szükséges gyógykezelést és a lakások fertőtlenítését eszközölni emiatt nincs módjában az orvosi hatóságnak. Az eddigi bejelentéseket is a tanítók tették, akik az iskola mulasztásokból ismerték meg a járványt. Az ügy megfordult a közigazgatási bizottságnál is, a hol utasították a rendőrséget hogy a gyermekek járványos betegségét be nem jelentő szülőket szigorúan büntessék. A büntetés maximuma 300 korona.

— **Boszu műve.** Gévai József adonyi gazda kocsjában Mayer János, Plecser Ferenc és Juhász István eltörték a löcsöket. Ez a csúf munka boszu műve volt.

— **Fegyházra ítélt jegyző.** Mészöly János igari községi jegyzőt 1906-ban sokszoros visszaéléseier állásától felfüggesztették. Később fegyelmi uton hivatalvesztésre ítélték és ügyét áttették a büntető bírósághoz. A nyomozások kiderült, hogy Mészöly, aki egyuttal községi postamester is volt, különösen a sárbogárdi takarékpénztár kárára mintegy kilencezer korona értékű váltót hamisított özvegy Baumgartner Ignácné odaváló asszonnyal szövetkezve. Az asszony, amikor látta, hogy a család kiderül, Amerikába szökött. A bíróság így csak Mészöly Jánost vonhatta felelősségre. A székesfehérvári törvényszék nyolc rendbeli közokirat- és kilenc rendbeli magánokirat-hamisítás büntetéseért három évi fegyházra ítélte a vádlottat. A királyi tábla tegnap ezt az ítéletet helybenhagyta.

Varga Elemér okl. építész-mérnök műszaki irodáját Vörösmarty-tér 10. sz. I. em. helyezte át.

— **Esküdtszéki tárgyalások.** Az esküdtbíró-ság üléseinek szokásos tavaszi szaka f. hó 17-én veszi kezdetét és ugyancsak e hó 26-ig tart be arólag. Az esküdtszéki tárgyalások sorrendje a következő:

Május 17-én: Deres József, magyaramási lakos, halált okozó súlyostesti sértés büntette.

Május 18-án: Fock Antal, helybeli cipész-segéd, szándékos emberölési büntette.

Május 19-én: Ifj. Balajcsi János, nagylángi lakos, szándékos emberölési kísérlete.

Május 21. és 22-én: Lakatos László és 2 társa (Pákozdi) rablás büntetével vádolva.

Május 24. és 25-én: Kovács József és 2 társának (Rétzilás) szándékos emberölés és 8 rendbeli testi sértés büntette.

— **Leletlen fiú.** A fiú halátlanság elvetemült példáját adta Sohár Dániel cecci földműves, aki 73 éves öreg édesanyját annyira megverte, hogy orvosi vélemény szerint életveszélyes sebesülést szenvedett. Sohár Dániel egy hordót vitt haza a szőlőből, mire édesanyja figyelmeztette, hogy előbb kimoshatta volna. A durvalelkű ember erre olyan féktelen dühre gerjedt, hogy életveszélyes bántalmakkal illette a szegény asszonyt. Az elvetemült fiú a törvényszék előtt fog számolást adni szörnyű tetteiről.

Elegáns Princess és Sport gyermek kocsik és gyermek ágyak nagyválasztékban állandóan raktáron Márkus Simon Fia cégnél Jókai-utca 16.

LEGJOBB CIPŐTISZTÍTÓSZER

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. NIGRIN egészségi szempontból melegen ajánlható, mert NIGRIN folytonos használatánál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

ST. FERNOLENDT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

— **Kutyadolog.** Káloz községhez tartozó Hatvan pusztán történt. Sepsényi Imre béreskutyája Liszi Mari cselédnányarohanat és összetépte ruháját. Liszi Mari erre elkáromkodta magát s nem a legszebb titulusokkal illette a gazdát. Lepsényi gazda meghallotta a leány éktelenkedését, haragjában utána szaladt s a kezétgyében levő járomszöggel úgy elverte a védtelen leányt, hogy súlyos sebesülést szenvedett. A megsebesült cseléd leány a törvénytől keresett oltalmat.

Anyakönyvi statisztika.

1909. május hó 8-tól 1909. május hó 15-ig.

Születés. Született: 9 törvényes fiú, 7 leány, 1 törvénytelen fiú, 0 leány, halvaszületett törvényes fiú 1, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0. Összesen 19.

Halálozás. Elhalt: 7 éven aluli 2 törvényes fiú, 4 leány, 7 éven felüli 9 férfi, 5 nő. Összesen 20.

Eszorint a születés a halálozást 1-el múlja felül.

Meghaltak:

Bence Katalin r. k. 2 éves, Horog-u. 8 — Hites Imre r. k. 61 éves, János-ut. 17. — Toth Julianna r. k. 53 éves, Sár-u. 1. — Bíró József r. k. 78 éves, Szt. György kórház. — Khat Julianna r. k. 22 hónapos, Jancsárkúti-dűlő. — Ketskés Elek r. k. 2 hónapos, Busa-u. 1. — Almássy Ferenc r. k. 68 éves, Rákóczi-u. 12. — Kralevics Ferenc r. k. f. napsz. 68 éves, József-u. 3. — Stieber Márton r. k. napsz. 68 éves, Gáztelep-u. 24. — Kósa István r. k. 5 hónapos, Demkőhegy 72. — Tólos Erzsébet r. k. 18 hónapos, Széchenyi-u. 105. — Süttő Erzsébet r. k. 8 hónapos, dv. műhely-u. — Zelenka István r. k. 15 éves, Szt. György kórház. — Urning Ignácné, Güber Magdolna r. k. 20 éves, Gáztelep-u. 4. — Özv. Hutvagner Mátýásné, Kalezdor Teréz r. k. 77 éves, Szömörce-u. 8. — Pázmándi István r. k. III. o. realista, 15 éves, Széchenyi-u. 2. — Völgyi Gusztáv r. k. pézügyi s. titkár 43 éves, Budai-ut. 52. — Novotni Alejos r. k. 61 éves, 78 éves, Szt. György kórház. — Simon Józsefné, Alföldi Rozália r. k. 57 éves, Széchenyi-u. 46. — Özv. Horák Jánosné, Kriz Anna r. k. 77 éves, Felsőkirálysor 8.

Üzletáthelyezés és nagyobbitás!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy

kárpítos és díszítő üzletemet

a megyeháza (Simor-u. 20 volt közöskönyha helyiség) helyeztem át. — Minden e szakmába vágó munkát elvállalok és főtörökvésem az leend, — hogy nagybecsült megrendelőimet lelkiismeretesen, teljes tudással és igaz szakértelemmel szolgálja ki. Szavatolok róla, hogy munkáim úgy szépség, mint tartósság tekintetében a legmagasabb igényeknek megfelelnek és minden versenyen felül állanak. Az ágygá alakítható szabadalmazott és ezüst érremmel kitüntetett „Vida” karosszékeimből melyek az ilyenmú cikkek között az egész kontinensen a legtekéletesebbek, állandó raktárt tartok és már 70 koronától kezdve kaphatók; selyem, vagy szőnyegszövetből is csak 85—90 korona.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Vida Elek.

Fantasztikus estély

Vasárnap, május hó 26-án

Szt. István tereben Szögyény-Marich utca

Utolsó előadás

Három francia bűvész

Mad. et Mos. Vinee

utólérhetetlen Phänomen

De Charles Brown

a dus műsorból kiemelendő:

Az emberi ész csodája

Hogy erélyes önakarattal meg a legnagyobb fájdalmat sem érzi. Továbbá:

Autosuggestio — Mental magnetizmus stb. stb.

Helyárak: 1 korona 80, 60 és 40 fillér. — Kezdeté este 8 órakor.

Jegyck előre válthatók a pénztárnál (Szt. István-Terem) 10—1-ig délelőtt és este 7 órától kezdve.

A peronoszpóra leghatékonyabb ellenszere a
Dr. ASCHENBRANDT-féle

Bordói-por

amint azt úgy a külföldi mint kilenc éves hazai tapasztalatok igazolják. Nem perzsel! lól tapad! A fecskendőköt nem rontja! A burgonyavész ellen használt szerek közt is a leghatásosabb!

A **házihármat** legbiztosabb gyógy- és óvszere a **Dr. ASCHENBRANDT-féle**

Rézkén-por

mely a szőlőt egyttal az antraknózis ellen is megvédi.

A porok árai Budapesten:

50 kg. zsákban kg.-kint	bordói-por	68 f.
10 és 5 "	"	bordói-por 72 "
2 "	"	bordói-por 73 "
50 kg. zsákban kg.-kint	rézkénpor	45 f.
10 és 5 "	"	rézkénpor 49 "
2 "	"	rézkénpor 50 "

Gyártás korlátolt! Tessék a szükségletet mielőbb megrendelni. A porok szállítása bármely időben és részletben történhet. — Ismertető füzeteket, a használati utasításokat küld, megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V. ker. Alkotmány-utca 31. szám.

A por ezenkívül kapható és megrendelhető:

Kováts Pálnál Székesfehérvár.

Szigethy Testvéreknél Székesfehérvár.

Déri József és Fianál E r c s i.

Nagyméltósága

Zichy János gróf

szőlészete elad

ugy nagyban, mint zárt palackokban saját főzésű valódi ó törkölypálinkát 2-10 K, új törkölypálinkát 1-90 K, cognacot 5 K árban literenként, palackkal együtt.

Csomagolás önköltségen számítatik. — Szállítás utánvétellel történik. Megrendelések

Uradalmi intézőség Tácz

(Fejérm.) címre kéretnek.

Ujabb rendszerű kocsik

HIRTLING PAL

KOCSIGYÁRTÓ

Üzlet: Tolnai-utca 16. Székesfehérvár. Raktár: Simor-utca 35.

Raktáron tartok minden fajtájú, kész rügányos kocsit, kész korbákat, kerékeket és a hozzá tartozó farészeket.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom kocsifényező és nyerges műhelyemet.

A kocsigyártáshoz tartozó összes javításokat jutányosan s gyorsan eszközölm.

VÉDJEGY.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusító ezen védjegyről ismerhetők fel.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusító ezen védjegyről ismerhetők fel.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2. SZÉKESFEHÉRVAR.

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban Szent István-tér 1.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,

Ferenc József-kabát,

köpenyek (havelok)

bőr kabátok, utazó bundák,

raglán-felöltők, kabátok.

Keil-lakk

legkifinomult mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden-színben.

Keil-féle legfinomabb cipőcém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

Flits Pál és Langraf Gábor és Fia cégnél, Székesfehérvárott.

Bicske: Keller Szilárd.
Devecser: Böhm József.

Sárbogárd: Braun Miksa.
Veszprém: Bakos Kálmán.

